

Päiväys/Datum

14.10.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/334884/05.01.26.02/2025

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Esitys

Esityksen tekijä

DIMECC Ltd

Esityksen pvm

27.5.2025

Esitys

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus on 10.7.2017 antamallaan päätöksellä kieltänyt DIMECC Ltd:n (jäljempänä hakija) esityksestä muiden kuin autonomisen meriliikenteen testaus- ja pilottitoimintaan osallistuvien vesikulkuneuvojen liikkumisen määrääjäksi autonomisen meriliikenteen testausalueeksi tarkoitetulla merialueella (Jaakonmeri) Eurajoen kunnassa. Kielto tuli voimaan 28.8.2017 ja se on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Kielto koskee vain sellaisia ajanjaksoja, jolloin autonomisen meriliikenteen testaus- ja pilottitoiminta on käynnissä. Muuna aikana vesikulkuneuvojen liikkumista ei ole rajoitettu. Kielto ei ole voimassa minään vuonna touko- ja kesäkuun aikana.

Hakija on tehnyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille esityksen Varsinais-Suomen päätöksen mukaisen vesiliikennettä koskevan kiellon jatkamisesta aiemmasta päätöksestä ilmenevillä ehdoilla joko viisi tai kymmenen vuotta eteenpäin.

Perustelut

Esityksen perusteena on vesiliikenteen turvallisuuden varmistaminen sekä alueella suoritettaville kokeiluille että muulle meriliikenteelle.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 17.6.-8.7.2025 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 17.6.2025 Satakunnan Kansa Länsi-Suomi- nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Kalatalouspalveluilta, Lounais-Suomen poliisilaitokselta, Eurajoen kunnalta, Liikenne- ja viestintäministeriöltä, Väylävirastolta, Länsi-Suomen

merivartiostolta, Länsi-Suomen meriliikennekeskukselta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Metsähallitukselta, Puolustusvoimilta, Länsi-Suomen kalatalouskeskukselta, Satakuntaliitolta ja Suomen Ammattikalastajaliitolta.

Saadut lausunnot

Lausuntonsa ovat toimittaneet Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy, Länsi-Suomen poliisilaitos, Liikenne- ja viestintäministeriö, Puolustusvoimat, Väylävirasto, Varsinais-Suomen ELY-keskus sekä ELY-keskuksen kalatalousviranomainen, Eurajoen kunta, Satakuntaliitto ja Suomen Ammattikalastajaliitto.

Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy:n lausunnon mukaan yhtiö puoltaa esitettyä kieltoa. Fintraffic edellyttää, että hankkeesta vastaava sopii Länsi-Suomen meriliikennekeskuksen kanssa ennen testaustoiminnan aloittamista tarpeellisista ilmoitusmenettelyistä ja mahdollisista muista toimenpiteistä meriturvallisuuden varmistamiseksi. Toiminnassa tulee huomioida kieltoalueen läheisyydessä kulkeva alusliikenne sekä kieltoalueen itäpuolella kulkevan Rihtniemi-Iso Pietari väylän vesiliikenne.

Lounais-Suomen poliisilaitos toteaa, ettei poliisilaitoksella ole huomauttamista kiellon jatkamiseen, mikäli kieltoa jatketaan lausuntopyynnössä mainituin ehdoin.

Liikenne- ja viestintäministeriö puoltaa kiellon jatkamista. Lausunnon mukaan Suomelle uusien teknologioiden kehittäminen ja käyttöönotto on tärkeää. Meriliikenteen digitaaliset ratkaisut ja autonomisen meriliikenteen edistäminen vahvistavat Suomen asemaa edelläkävijänä, parantavat turvallisuutta ja tuottavuutta sekä vähentävät päästöjä. Mahdollisuus teknologioiden testaamiseen ja kehittämiseen todellisissa käyttöolosuhteissa on keskeistä. Autonomisen meriliikenteen testauksenaikainen vesiliikenteen kieltäminen on tarpeen meriliikenteen ja testaustoiminnan turvallisuuden takaamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää testausalueen käyttöä tarpeellisenä. Testaustoiminnassa ja sen valvonnassa tulee huomioida Itämeren kokonaistilanne, mukaan lukien mahdolliset GNSS-häiriöt. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että kieltäminen on suhteellinen sen rajoittamien perusoikeuksien kannalta. Kieltopäätöstä voidaan myös muuttaa vesiliikennelain (782/2019) 105 §:n nojalla, jos vallinneet olosuhteet olennaisesti muuttuisivat.

Puolustusvoimat ei näe estettä kiellon jatkamiselle, koska sillä ei ole vaikutusta Puolustusvoimien toimintaan tai lakisääteisiin tehtäviin.

Väylävirasto viittaa asian aikaisemman päätöskäsittelyn yhteydessä antamaansa lausuntoon, jonka mukaan esitetyllä kieltoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vesilain mukaisia yleisiä kulkuväyliä. Väylävirasto puoltaa esitystä Jaakonmeren testi- ja pilottialuetta koskevan kiellon jatkamisesta ja viittaa aiemmin antamaansa Liikenneviraston lausuntoon.

Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa lausunnossaan esityksen kohteena olevan alueen rajoittuvan linnustollisesti arvokkaaseen kohteeseen eli Rauman-Luvian saaristot nimiseen, kansainvälisesti arvokkaaseen lintualueeseen (IBA-alue) itäisempään osaan. IBA-alueet ovat merkittäviä alueita sekä pesiville, että levähtäville muuttaville lintulajeille. Alue rajoittuu myös Selkämeren kansallispuistoon ja osa kansallispuistosta kuuluu Natura 2000-verkostoon. Metsähallitus on aikaisemman päätöksen yhteydessä katsonut, ettei esitetyllä toiminnalla ja sen edellyttämällä kiellolla ole vaikutuksia kansallispuiston

perustamistarkoitukselle.

Alueeseen ei näyttäisi kohdistuvan voimassa olevassa maakuntakaavassa merkintöjä. Vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050 luonnosvaiheessa on osoitettu alueelle tai sen välittömään läheisyyteen tuulivoimaloiden alue sekä matkailun ja virkistyskehtämisyöhykettä. Kaava ei ole voimassa, mutta sen suhteen on erityisesti hyvä arvioida, voiko vesiliikenteen rajoittaminen haitata mahdollista tuulivoimatuotantoa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei näe estettä jatkaa sen 10.7.2017 tekemän päätöksen mukaista kieltoa Jaakonmeren testi- ja pilottialueella. Koska alueella on kaavoitus kesken, voisi jatkolupa olla perusteltua käsitellä tässä yhteydessä koskemaan seuraavaa viittä vuotta, minkä jälkeen kaava olisi todennäköisesti valmistunut ja mahdollista seuraavaa lupaa käsiteltäessä voitaisiin huomioida uusi maakuntakaava.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen katsoo, että muuta kuin autonomista meriliikennettä koskevaa kieltoa voidaan jatkaa hakemuksen mukaisesti ja entisin ehdoin. Kiellon voimassaolon pituuteen kalatalousviranomainen ei ota kantaa.

Eurajoen kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa Jaakonmeren testi- ja pilottialuetta koskevan kiellon jatkamista koskevasta esityksestä.

Satakuntaliitto lausuu, että Satakunnan maakuntakaavoissa ei ole merkintöjä Jaakonmeren testialueella. Testialue on huomioitu Suomen merialuesuunnitelmassa 2030 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vuonna 2017 tekemän päätöksen (VARELY/662/2017) mukaisesti. Testialue on osoitettu erityisalue -merkinnällä. Suomen merialuesuunnitelman 2030 merkintäkorteissa todetaan erityisalueisiin liittyen, että merialuesuunnittelussa tunnistetaan erityisiä ja muista poikkeavia mereen kytkeytyviä toimintoja. Erityisalueita voivat olla esimerkiksi voimalat, datakeskukset (hukkalämpö ja energiantensiivisyys) sekä automaatioalusten testausalueet.

Satakuntaliitto korostaa sidosryhmien kanssa käytävän vuoropuhelun merkitystä mm. alueen käyttöä ja rajoitusajankohtia suunniteltaessa. Erityisesti kalastuselinkeino on alueella tärkeä ja aktiivinen yhteydenpito kalastuksen hoidosta vastaaviin ja kalastajiin tai heidän edustajiinsa on ensisijaista. Lupaharkinnan yhteydessä tulee päivittää mm. teknologioiden kehittymisen takia tiedot testaustoiminnasta ja sen mahdollisesti aiheuttamista riskeistä sekä arvioida toiminnasta muille alueen käyttäjille aiheutuvia vaikutuksia.

Jaakonmeren testialue sijaitsee lähellä Selkämeren kansallispuistoa. Selkämeren kansallispuiston perustamislaisissa (Laki Selkämeren kansallispuistosta 326/2011) ja Selkämeren kansallispuiston ja Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmassa (Metsähallitus, 2022) on määritelty, miten kansallispuiston alueella voidaan toimia. Selkämeren kansallispuiston erityispiirteet tulee huomioida lupaharkinnassa.

Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan voimassa olevien maakuntakaavojen eikä Suomen merialuesuunnitelman 2030 nojalla huomautettavaa hakemuksesta.

Suomen Ammattikalastajaliitto vastustaa vesikulkuneuvojen liikkumista koskevan kiellon jatkamista ja pitää kieltoaluetta täysin turhana. Liitto toistaa vuonna 2017 nykyistä lupaa koskevassa menettelyssä lausumansa.

Merialueen käyttöön on tullut huomattavasti lisärajoituksia kalastuselinkeinon näkökulmasta vuoden 2017 jälkeen, jolloin edellinen lupa on myönnetty. Etenkin Selkämeren alueelle on suunnitteilla huomattava määrä merituulivoimapuistoja niin Suomen kuin Ruotsinkin vesialueille, joiden vuoksi kalastuselinkeinon toimintaedellytykset ovat heikentyneet ja tulevat jatkossa heikentymään nykyisestäänkin etenkin silakan troolikalastuksen osalta. Tästäkin syystä suomalainen kalastuselinkeino ei voi millään hyväksyä Jaakonmeren testialueen kiellon jatkamista.

Mikäli kuitenkin kielto saa jatkoa, vaadimme, että kielto ei koske ammattikalastusta, eikä ammattikalastajien liikkumista ja kalastustoimintaa kalastusaluksillaan.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan ei ole saapunut muistutuksia tai muita lausuntoja.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kieltää muiden kuin autonomisen meriliikenteen testaus- ja pilottitoimintaan osallistuvien vesikulkuneuvojen liikkumisen määrääjäksi autonomisen meriliikenteen testausalueeksi tarkoitettulla (Jaakonmeri) merialueella Eurajoen kunnassa. Tällä päätöksellä jatketaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 10.7.2017 määräämää kieltä niin, että se jatkuu keskeytyksettä 1.1.2026 alkaen 31.12.2035 saakka. Kielto määrätään myös samoilla ehdoilla kuin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen määräämä kielto.

Kielto tulee voimaan 1.1.2026 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää, ja on voimassa vuoden 2035 loppuun saakka koskien vain ajanjaksoja, jolloin autonomisen meriliikenteen testaus- ja pilottitoiminta on käynnissä. Muuna aikana vesikulkuneuvojen liikkumista ei ole rajoitettu. Kielto ei ole voimassa minään vuonna touko- ja kesäkuun aikana.

Ajanjaksot, jolloin kielto on voimassa, voivat olla kestoaltaan 1-6 viikkoa ja niitä seuraa aina yhtä pitkä ajanjakso, jolloin vesikulkuneuvojen liikkumista alueella ei ole rajoitettu.

Virka-, ensihoito- ja pelastustehtävien suorittamiseksi, Puolustusvoimien toiminnan varmistamiseksi sekä muusta vastaavasta syystä välttämätön vesikulkuneuvolla liikkuminen on vesiliikennelain 101.3 §:n nojalla sallittu kiellosta tai rajoituksesta huolimatta.

Kielto koskee vesiliikennelain 101.3 §:n mukaista työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä sekä vaikeasti liikuntavammaisen henkilön vesikulkuneuvon käyttöä.

Hakijan tulee ilmoittaa testaus- ja pilottitoiminnan kunkin ajanjakson alkamisesta ja päättymisestä Länsi-Suomen meriliikennekeskukselle sekä tiedottaa asiasta mahdollisimman laajasti alueen lehdissä ja radiossa. Testaus- ja pilottitoiminnan aikataulusta, aluksen ohjauksesta vastaavista henkilöistä ja testauksen

yhteyshenkilöistä on ilmoitettava vähintään kuukautta ennen toiminnan aloittamista Lounais-Suomen poliisilaitoksen tilannekeskukseen. Testaus- ja pilottitoiminnan aikataulusta tulee ilmoittaa vähintään kuukautta ennen toiminnan aloittamista myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikköön ja Luonnonsuojeluyksikköön sekä Suomen Ammattikalastajaliitolle.

Hakijan tulee toimittaa Traficomille lopullinen testaus- ja pilottitoimintaan liittyviä em. ilmoituksia ja tiedottamista koskeva suunnitelma hyvissä ajoin ennen testaus- ja pilottitoiminnan aloittamista.

Hakijan tulee ilmoittaa välittömästi Traficomille, mikäli testaus- ja pilottitoiminta päättyy ennen tässä päätöksessä vahvistettua määräaikaa, jotta Traficom voi päättää tarpeettomaksi käyneen kiellon lakkauttamisesta.

Vesiliikennelain nojalla annetulla vesiliikenteen kiello- ja rajoituspäätöksellä ei ratkaista testaus- ja pilottitoiminnan mahdollisesti edellyttämiä lupatarpeita. Testaus- ja pilottitoiminnan harjoittajat ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että toiminnalla on asianmukaiset luvat ja että toiminnan turvallisuus-, ympäristö- ja muut vaikutukset ovat riittävästi arvioitu ja selvitetty hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määräajaksi tai toistaiseksi määrättyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kiello tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi. Traficomien näkemyksen mukaan vesikulkuneuvoilla liikkumista koskeva kiello on lainkohdan mukaisesti tarpeen liikenteen suojaamiseksi sekä muun yleisen edun vuoksi.

Asiaan saadun selvityksen perusteella voidaan todeta, että kiellon jatkamista puollettiin lausunnonantajien keskuudessa laajasti. Uusien teknologioiden kehittämistä sekä autonomista vesiliikennettä koskevien kokeilujen järjestämistä todellisissa käyttöolosuhteissa pidettiin tärkeänä. Kiellon jatkamista vastusti lausunnonantajista ainoastaan Suomen Ammattikalastusliitto, jonka näkemyksen mukaan kielloalue haittaa kalastuselinkeino harjoittamista. Määrätty kiello on voimassa kuitenkin hyvin rajoitetusti: kiello on voimassa ainoastaan sellaisina ajanjaksoina, jolloin alueella on testaus- tai pilottitoimintaa, kiello on voimassa korkeintaan 6 viikkoa kerrallaan ja tämän jälkeen seuraa yhtä pitkä ajanjakso, jolloin kiello ei ole voimassa ja kiello ei ole minään vuonna voimassa touko-kesäkuussa. Näistä rajoituksista johtuen Traficom katsoo, ettei kiello rajoita kohtuuttomasti kalastuselinkeino harjoittamista. Viraston näkemyksen mukaan kielloa koskevien rajoitusten johdosta se on suhteellinen myös sen rajoittamien perusoikeuksien kannalta.

Autonomisen meriliikenteen kokeilujen turvallisen toteuttamisen mahdollistamiseksi ja muulle vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran välttämiseksi vesiliikenteen rajoittaminen testialueella on välttämätöntä. Tämän vuoksi on myös erityisen painavia syitä rajoittaa työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tai vaikeasti liikuntavammaisen henkilön tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä.

Muita kuin autonomisen meriliikenteen testaus- ja pilottitoimintaan osallistuvia vesikulkuneuvoja koskeva kiello on voimassa 31.12.2035 saakka. Kieltopäätöstä voidaan kuitenkin vesiliikennelain 105 §:n nojalla muuttaa jos päätöstä tehtäessä vallinneet olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai jos niiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Jos alueelle myöhemmin vahvistettava maakuntakaava edellyttää testialuetta koskevan kiellon arvioimista uudelleen, on se tämän lainkohdan nojalla mahdollista. Hakijan on myös ilmoitettava välittömästi Traficomille jos testaus- tai pilottitoiminta päättyy ennen mainittua määräaikaa, jotta Traficom voi lakkauttaa tarpeettoman kiellon.

Poikkeamat kiellosta tai rajoituksesta

Virka-, ensihoito- ja pelastustehtävien suorittamiseksi, Puolustusvoimien toiminnan varmistamiseksi sekä muusta vastaavasta syystä välttämätön vesikulkuneuvolla liikkuminen on sallittu kiellosta tai rajoituksesta huolimatta.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 1.1.2026 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Eurajoen kunta
DIMECC Ltd

Ilmoitus päätöksestä

Varsinais-Suomenelinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lounais-Suomen poliisilaitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Länsi-Suomen merivartiosto
Väylävirasto
Länsi-Suomen meriliikennekeskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Metsähallitus
Puolustusvoimat
Länsi-Suomen kalatalouskeskus
Satakuntaliitto
Suomen Ammattikalastajaliitto

Lisätietoja antaa

Anna Mesimäki
Puh. 029 534 6163
Sähköposti: anna.mesimaki@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen myönteinen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §

Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1168/2023) ja asetuksella (904/2024) päivitetty liite

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 14.10.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Yksikönpäällikkö

Mesimäki Anna
Johtava asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje
Karttaote